

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

İklim Değişikliği ile Mücadelede Gençliğin Sorumluluğu

Dr. Barış Gençer Başkan

WEglobal

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

İklim Değişikliği ve Gençlik İlişkisi

- Bugünden başlamak üzere iklim değişikliği yüzünden gençler önceki kuşaklardan farklı bir yaşam sürecekle
- Yeni bir paradigma
- Kimisi hayatı değiştirecek/zorlaştıracak yeni faktörler
- Siyasi/Ekonomik/ Sosyal Yeni keşifler ve yeni metodlar
- Tarım,, Ulaşım, Kentleşme, Enerji,
- Gençliğe yönelik yeni tehditler: Sağlık, Güvenlik, Gıda,

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

- Her yaş grubundan insanlar iklim değişikliğinden etkileniyor ama gençler daha uzun yaşayacak olmaları ve bütün yaşamları boyunca iklim değişikliği etkileri ile karşı karşıya kalacaklar.
- Halihazırda yetişkinliğe gezerken yaşadıkları sosyal ve ekonomik istikrarsızlık ve yoksulluk iklim değişikliği yüzünden ağırlaşıyor, derinleşiyor. Özellikle Afrika, Asya, Ada devletlerinde yaşayan gençler.
- Geleceğin yöneticileri ama bugünden başlamalı
- İklim değişikliği ile acil mücadele edilmezse, bugünün ve yarının gençliği topluma etkin ve tam biçimde katılmaktan alıkonulacak. Ulusal kalkınma için uzun vadede negatif bir etkisi olacak

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

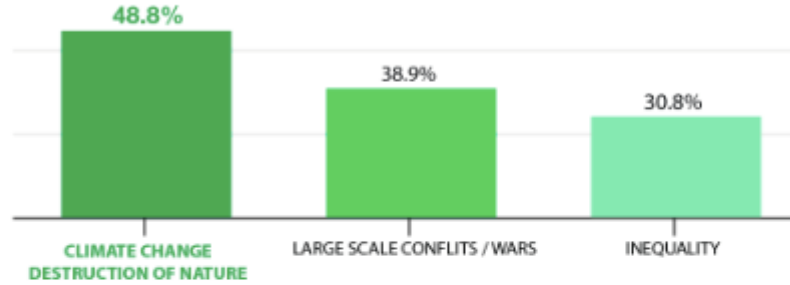
İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Young people...

Think **climate change** and the **destruction of nature** is the most critical issue.

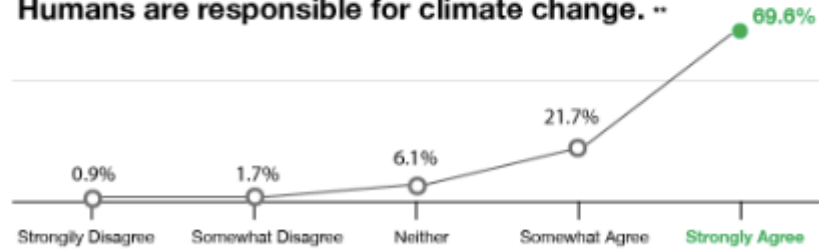

Most serious global issues. *

Over **90%** of young people agree or strongly agree that **Humans are responsible for climate change.**

Humans are responsible for climate change. **

*24'270 and ** 23'737 respondents

Global Shapers Annual Survey. #shaperssurvey

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Stockholm Konferansı 1972

- **İlke 19**
- Bireylerin, şirketlerin ve toplulukların tüm insani yönleriyle çevreyi korumak ve geliştirmek için gerekli olan aydınlanmış bir fikir ve sorumlu davranışın temelini genişletmek için imkanları az olanlara ihtimam göstererek hem gençlere hem de yetişkinlere çevre meselelerinde eğitim vermek elzemdir.
- **Gençlik- Çevre-Eğitim**
- **Katılım henüz yok.**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Ortak Geleceğimiz- Brundtland Raporu 1987

- BM Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu
- Sürdürülebilir Kalkınma Tanımı
- “Bugünün gereksinimlerini, gelecek kuşakların gereksinimlerini karşılama yeteneğinden ödün vermeden karşılayan kalkınma”
- Stratejik bir amaç olarak nesiller arası eşitliği sağlamak için **gençler dahil olmak üzere yurttaşların siyasal sistemlerin karar mekanizmalarına etkin katılımının sağlanması.**
- Gro Harlem Brundtland. Norveç en genç ve ilk kadın Başbakanı

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

1992 Rio Yeryüzü Zirvesi- Gündem 21

- 1992’de toplanan BM Rio de Janeiro Çevre ve Kalkınma Konferansı’nda kabul edilen ilkelerin 21.’si “Herkes daha iyi bir gelecek sağlamak ve sürdürülebilir kalkınmayı başarabilmek için dünya gençliğinin yaratıcılığı, idealleri ve cesareti global bir sorumluluğu paylaşmaları yönünden kanalize edilmelidir” diyerek gençlerin olumlu özelliklerine vurgu yaparken “dünya gençliğinin global bir sorumluluk” alması istenmektedir.
- Hükümetler aşağıdaki önlemleri almakla yükümlü tutuldular.
- 1993 yılı itibariyle iki cinsiyetten gençlerin yerel, ulusal, bölgesel ölçeklerde çevreye dair karar mekanizmalarına katılımını sağlamak için gerekli prosedürleri hayata geçirmek
- Kalkınma sorunlarına ya da çevre plan ve programların yazılması ve değerlendirilmesinde gençlik örgütleriyle diyalogu geliştirmek
- Sosyal ve ekonomik kalkınmada ve kaynakların yönetiminde perspektifler sunan uluslararası, bölgesel ve yerel gençlik konferanslarının ve diğer forumların tavsiyelerinin ilgili politikalara eklenmesi için dikkate alınması

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

- 1992-1994 BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 6. madde: Eğitim, Alıştırma ve Farkındalık: Hükümetlere iklim değişikliği üzerine paydaşları eğitmek, güçlendirmek ve angaje etmek için eğitim programları düzenlemeye çağırđı.
- Yeni Delhi (2002) ve Doha (2012) Çalışma Grupları iklim değişikliğinde kararların formüle edilmesinde ve uygulanmasında gençliği etkin bir şekilde katılacak başlıca gruplardan biri olarak hedeflemiştir.
- 2014 Lima Eğitim ve Farkındalık Deklarasyonu:
- İklim değişikliği ile mücadele ve iklim değişikliğine uyum için etkili politikaların geliştirilmesinde ve uygulanmasında önemli olan katılım ve bilgiye erişimde gençliğe temel paydaşlardan biri olarak tekrar yer vermiştir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Paris Anlaşması- Paydaş Diyalogu 2015

- “İklim değişikliğinin insanlığın ortak bir kaygısı olduğunu kabul ederek, Tarafların iklim değişikliğine müdahale amaçlı eyleme geçtiklerinde insan hakları, sağlık hakkı, yerli halkların, yerel toplulukların, göçmenlerin, **çocukların, engellilerin ve hassas durumdaki kişilerin hakları, kalkınma hakkı ve ayrıca cinsiyetler arası eşitlik, kadınların güçlendirilmesine ve nesiller arası eşitlik** konularındaki yükümlülüklerine uygun hareket etmeli, bu hususlara saygılı olmalı ve onları geliştirmelidir “(2015)

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Gençler İklim Değişikliğinden Nasıl Etkileniyor?

- Gelişmekte olan ülkelerde, özellikle Asya ve Afrika'da yaşayan gençler, iklim değişikliğinden ve onun olumsuz sonuçlarından gelişmiş ülkelerde yaşayan gençlere oranla daha çok etkileniyor.
- Olağanüstü hava olayları, yüksek sıcaklık, su kaynaklarının kıtlığı, hijyenik olmayan koşullar, tarım ve gıda sektöründe yaşanan olumsuzluklar, doğal kaynakları ele geçirmek amacıyla yaşanan iç çatışmalar, gençlerin sağlığını ve güvenliğini tehdit ediyor. **(UN Climate Change Report Youth development and the effects of climate change)**

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

- **Aşırı hava olayları**
- Çok sayıda genç aşırı hava olaylarının en sert şekilde vurduğu yerlerde yaşıyor. Kuraklık riskinin yüksek olduğu Sahara-altı Afrika, ciddi sel tehlikesiyle karşı karşıya olan Güney Asya, Orta Amerika Karayip ve Pasifik Adaları'nın kıyı bölgeleri... Aşırı Hava olaylarının yoğunlaşması bu bölgelerdeki gençlerin sağlığını ve güvenliğini tehlikeye atıyor.
- İklim değişikliği aşırı veya yetersiz yağış dönemleriyle ilişkilendirilir. Seller suyun kirlenmesine, kuraklık ise temizlik için gerekli su kaynağının azalmasına sebep olur. Bu koşullarda kolera, tifo, ishal gibi hastalıklar gelişir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

- **Temiz suya erişim sağlığı tehlikeye atıyor**
- Dünya gençliğinin dörtte biri, nüfusunun en az üçte üçte ikisinin uygun sanitasyona erişimi olmayan ülkelerde yaşıyor. Tüm bu ülkeler Afrika, Asya ve Okyanusya'da. İklim değişikliği sonucu oluşun uzun kuraklık dönemleri temiz suya erişimi kısıtlayabilir ve bu da kötü beslenme, su kaybı ve yetersiz temizlik gibi sağlıkla ilişkilendirilebilecek sonuçlara yol açar.
- **Yüksek sıcaklıklar**
- Yüksek sıcaklıklar gençlerin vektör aracılı hastalıklar gibi sağlık risklerine maruz kalmasını artırabilir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel nüfusun önemli bir kısmı tarafından maruz kalınabileceği düşünölen dang humması başlıca örnektir.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

- **Geçim Kaynağı**
- İklim değişikliği istihdamı farklı yollardan etkiler. Yetişkinlere kıyasla gençler arasında işsizlik oranları daha yüksektir ve dünya gençliğinin çoğunluğunun yaşıadığı yerler doğal kaynaklara bağımlılık ve kalıcı yoksulluğun kesiştiği alanlar olduğu için iklim değişikliği gençlerin geçim kaynaklarını ve ekonomik istikrarını etkileyecektir.
- Tarım önemli ve büyük bir istihdam sektörüdür fakat iklim kaynaklı zararlara aşırı derecede korunmasızdır. Sıklığı ve yoğunluğu artacak kuraklık, sıcak hava dalgası, fırtına ve seller gibi aşırı hava olayları yüzünden tarımsal verim kısa vadede toprak bozunması, erozyon, mahsul zararı ya da daha az hasadın tehdidi altında. Özellikle kalkınmakta olan ülkelerde tarım birinci istihdam sektörü olarak kaldıkça iklim değişikliği genç kadın ve erkeklerin geçim kaynaklarını tehdit etmeye devam edecektir. En az gelişmiş ülkelerde istihdamın yaklaşık yarısı tarım sektöründe (UNDP:2007). Afrika'da genç nüfusun çoğunluğu kırsalda yaşıyor ve tarımsal istihdam %65'e tekabül ediyor.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

BM Çatısında İklim ve Gençlik

- YOUNGO
- AYLCF Climate Action Network (France); Australian Youth Climate Coalition; Canadian Youth Climate Coalition; Arab Youth Climate Movement, China Youth Climate Action Network; ECO Singapore; Energy Action Coalition (U.S.A.), headed by coalition organization SustainUS; Project Survival Pacific, Ghana National Youth Coalition on Climate Change; Hong Kong Climate Change Coalition; Indian Youth Climate Network; Japan Youth Ecology League; Malaysian Youth Climate Justice Network; Nature and Youth Denmark; New Zealand Youth Delegation; Nigerian Youth Green Coalition on Climate Change; Russian Youth Climate Movement; Taiwan Youth Climate Coalition; Bangladesh Youth Movement for Climate (BYMC); Young Friends of the Earth; World Alliance of YMCAs; World Association of Girl Guides and Girl Scouts; World Organisation of the Scout Movement, Malaysia Youth Delegation (MYD) and the UK Youth Climate Coalition.

BMİDÇS

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

- GK'de geliştirilen ve dağıtılan araçlar sonrasında gençlik delegasyonları tarafından hem hükümetlerarası iklim değişikliği müzakerelerinde hem de kendi ülkelerinde kullanılabilir.
- 2006'dan bu yana gençlik örgütlerinin iklim müzakerelerinde yer alma artan taleplerini karşılamak üzere BMİDÇS, temsiliyet statüsünü genişleterek gençlik STK'larına da BMİDÇS konferanslarında resmi bilgi edinme, toplantılara katılma, konuşma süresi isteme ve lojistik destek alma hakkı verdi.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Avrupa Birliği'nde İklim ve Gençlik

- Avrupa Komisyonu'nun "İklim Eylemi için Gençlik" inisiyatifi genç insanları Paris Anlaşması'nda özetlenen yenilenme ruhunu değerlendirmelerini ve sınırlar ötesinde geleceği şekillendirmeleri için güçlendirmek istiyor. Avrupa Birliği iklim eylemine vakfedilmek üzere gençlik programları çerçevesi yaratıyor. İklim için Avrupa Gençliği'nin amacı bu inisiyatifleri büyütmek ve onları gençlerin kendi yerel toplulukları ve iklim için harekete geçmeleri için kullanmak olacaktır.
- Avrupa Dayanışma Gücü (European Solidarity Corps), Avrupa Birliği'nin yeni bir inisiyatifi olarak gençlere kendi ülkelerindeki veya yurtdışındaki projelerde toplulukların ve Avrupa çapında insanların yararlanabileceği projelerde gönüllü çalışma imkanları geliştirmektedir. Avrupa Komisyonu, Avrupa Dayanışma Gücü'ne 2018-2020 yılları için çeşitli alanlarda kullanılmak üzere 340 milyon Avro ayırmıştir ve bunun 40 milyon Avro'dan fazlası çevre ve iklim ile ilgili gönüllülük fırsatları yaratmaya ayrılacaktır.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Arap Gençlik İklim Hareketi

- Arap Gençlik İklim Hareketi'nin tohumları 2012'de Doha'daki BMİDÇS 18. Taraflar Toplantısı ertesinde Kahire'de gençlik temelli Arap STK'sı IndyACT ve Mısır'daki diğer bazı STK'ların düzenlediği bir çalıştay sırasında atıldı.
- 500'den fazla başvuru arasında 20 genç Arap iklim liderii Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da'nın iklim değişikliği ile yerel bölgesel ve uluslararası planda mücadele edecek ilk hareket için seçildiler.
- Sonrasında Arap İklim Gençlik Hareketi'nin aralarında Suriye, Cezayir, Bahreyn, Mısır, Sudan, Fas, Tunus, Moritanya, Libya, Ürdün, Filistin Suudi Arabistan ve Umman olmak üzere 16 ulusal şubesi oluşturuldu.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Karar Alma Süreçlerine Katılım

- BM İklim Zirvesi- Heyet
- Bakanlıklar/Daireler/ Müdürlükler
- Yerel Yönetimler
- Üniversiteler
- Őirketler
- Düşünce Kuruluşları

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Sivil Toplum, Gençlik ve İklim

- Gençlik Grupları
- Çevre STK'ları ve yerel çevre hareketleri
- Kent Konseyleri'nin Gençlik Meclisleri
- Ulusal Gençlik Parlamentosu,
- Siyasi partilerin Gençlik teşkilatları
- Gençlik Merkezleri

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

Savunuculuk

- Gençlerin karar alma mekanizmalarına katılımının kurumsallaştırılması
- Biçimsel ve müzakereci süreçlerin yaratılması
- Diğer demokratik süreçlerde olduğu gibi Őeffaflıđın ve hesap verebilirliğin savunulması.
- Gençlik-iklim kuruluşlarına gerekli kaynakların sağlanması
- İklim müzakerelerinde yer alma

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İklim Değişikliği Alanında Ortak Çabaların Desteklenmesi Projesi

TEŐEKKÜRLER

Bu dokümanın içeriği yalnızca WEglobal liderliğindeki konsorsiyumun sorumluluğundadır. Avrupa Birliği'nin ve Türkiye Cumhuriyeti'nin görüşlerini yansıtmemaktadır.

WEglobal

